

MARKUS KANTOLA

BLAIRISTA BREXITIIN

| Britannian tie Euroopan laidalle |

Gaudeamus

Copyright © 2019 Tekijä & Gaudeamus

Gaudeamus Oy
www.gaudeamus.fi

Kansi: Ville Karppanen

KL 95.13 ♦ UDK 940

ISBN 978-952-345-029-5

Painopaikka: Printon Trükikoda, Tallinna 2019

SISÄLLYS

JOHDANTO	9
----------------	---

I

BRITANNIA TOISEN MAAILMANSODAN JÄLKEEN 1945–1997

1 YHTEISÖLLISYYDESTÄ YKSILÖLLISYYTEEN.....	19
Keynesiläisyyden kultakausi.....	19
Thatcherilainen vallankumous ja Tony Blairin oppivuodet.....	28
Nuori puheenjohtaja ja työväenpuolueen modernisointi.....	42

II

TONY BLAIR, GORDON BROWN JA UUSI LABOUR 1997–2010

2 BRITTLÄISEN HYVINVOINTIVALTION UUDISTAMINEN.....	53
Tuloeroja kavennetaan.....	53
Koulutusoptimismi.....	63
Terveystuudistukset.....	67
Kiista yliopistojen lukukausimaksuista.....	74
3 PERUSTUSLAILLINEN VALLANKUMOUS.....	81
Suhteellinen vaalitapa, ihmisoikeudet ja Lontoo.....	81
Kysymys Walesin, Skotlannin ja Pohjois-Irlannin itsehallinnosta.....	94
Ylähuoneen kansanvaltaistaminen.....	109
4 BLAIRIN IDEALISTINEN ULKOPOLITIikka.....	117
Britannia Irakissa, Kosovossa ja Sierra Leonessa.....	117
Sota terrorismia vastaan.....	126
Irakin sota.....	131

5	BRITANNIA, EU JA GLOBAALI PANKKIKRIISI	147
	Kiista Euroopan unionin ”perustuslaista”	147
	Vaikea kysymys yhteisvaluutasta	156
	Lissabonin sopimus	162
	Globaali pankkikriisi ja keynesiläisyyden paluu	169

III

DAVID CAMERON JA PALUU YHDEN KANSAKUNNAN KONSERVATISMIIN

6	KONSERVATIIVIPUOLUE KESKUSTALAISTUU	183
	Blairin perillinen	183
	Leikkauksia ja rakenneuudistuksia	189
	Terveysturvajärjestelmän muutos	199
	Akatemioista vapaisiin kouluihin	202
	Blairin ulkopolitiikan pitkä varjo	206
7	VALTIORAKENTEIDEN JÄÄDYTYS	216
	Vaalitapaudistus.	216
	Skotlanti äänestää itsenäisyydestään.	221
	Ylähuoneen tulevaisuus?.	229
8	BREXIT JA BRITANNIAN IRTAUTUMINEN EUROOPAN UNIONISTA	235
	LOPUKSI: UUDISTUVA VAI TAANTUVA KUNINGASKUNTA? . .	255
	VIITTEET.	266
	LÄHTEET JA KIRJALLISUUS	280
	HENKILÖHAKEMISTO.	306